

• ЕВАНГЕЛСКО ЧЕТИВО •

† НЕДЕЛЯ ПРЕДИ БОГОЯВЛЕНИЕ. НОВА ГОДИНА. ОБРЕЗАНИЕ ГОСПОДНЕ

Начало на Евангелието на Исуса Христа, Сина Божий, както е писано у пророците: „ето, аз изпращам пред лицето Ти Моя Ангел, който ще приготви Твоя път пред Тебе.“ „Гласът на викация в пустинята говори: пригответе пътя на Господа, прави правите пътеките Му.“

Иоан кръщава в пустинята и проповядваше покаяно кръщение за опрощаване грехове. И излизаха при него цялата Иудейска страна и иерусалимци, и всички

се кръщаваха от него в река Йордан, като изповядваха греховете си. И Иоан носеше дреха от камиаска вълна, и кожен пояс на кръста си, и ядеше акриди и див мед. И проповядваше, думайки: след мене иде по-силеният от мене, на Когото не съм достоен да се наведа и развържа ремъка на обувката Му; аз ви кръстих с вода, а Той ще ви кръсти с Дух Светий.

(Марк 1:1–8)

• ОТЕЧЕСКО НАСЛЕДСТВО •

ПОКАЯНИЕ ЦЯЛ ЖИВОТ

Гласът на викация в пустинята говори:
пригответе пътя на Господа,
прави правите пътеките Му. (Марк 1:3)

Благочестиви православни християни,
Човек може да вика в пустинята, колкото си иска и с все сила, но никой няма да го чуе и викането остава напразно. Такава духовна пустиня—необятна и страшна—е представлявал светът, и в частност богоизбраният еврейски народ, преди идването на Спасителя Христос. Множество пророци през различни времена призовавали както езичници, така и юдеи към покаяние, за да могат да посрещнат достойно идващия Месия, но светът не ги послушал. Вместо благодарност за благата вест тези пророци какво получили? Отговор ни дава свети апостол Павел: „...изпитаха подигравки и бичове, а също окови и затвор, с камъни бидоха избити, с трион рязани, на мъки подлагани; умряха с меч убити, скитаха се в овчи и кози кожи, лишавани, оскърбявани и измъчвани...“ (Евр. 11:36–37).

И в самото навечерие на Спасителевото идване Бог изпратил на земята велик пророк—свети Йоан Кръстител. За него Сам Спасителят свидетелствал по-късно, че е най-голям между родените от жени и е повече от пророк (Мат. 11:9,11). Свети Йоан Кръстител за последен път призовал: „Пригответе пътя на Господа, прави правите пътеките Му; всеки дол ще се изпълни и всяка планина и рътлина ще се снесат, кри-

вините ще се изправят и неравните пътища ще станат гладки“ (Лука 3:4–5). Това правели слугите в древността преди идването на техния цар по местата, където живеели. Те оправяли пътищата, по които щял да мине царят им със своята свита. Но тук става дума за други пътища и друго при-

готвяне, за друг Цар и друго посрещане. Става дума за пътищата и пътеките на човешкото сърце, за Царя на царете Христос и за достойното Му приемане чрез сърдечно съкрушение и разтърсващо покаяние—това означават евангелските слова: пригответе пътя на Господа, прави правите пътеките Му! Как? Чрез какво покаяние? Като се изпълни всеки дол, а под „дол“ тук трябва да се разбират дълбините греховни, които

свети Йоан Богослов в своето „Откровение“ нарича дълбини сатанински (Откр. 2:24). Как още? Като се снесат всяка планина и рътлина, тоест като бъде потъпкана всяка гордост и високомерие. Потъпкването на гордостта става с двете нозе на смиреномъдрието и страха Божий. Авва Йоан Колов казва: „Смиреномъдрието и Божият страх са по-високо от всички добродетели“.

Покаянието изисква още изправяне на кривините, а това ще рече постигане на постоянство в духовния живот и изглаждане на неравните пътища, тоест придобиване на християнска кротост. В Древния Патерик четем: Някой си брат, обиден на друг брат, дошъл при авва Сисой Тивейски и му казал: „Еди-кой си брат ме обиди и искам да отмъстя за себе си.“ А

старецът го увещавал: „Не, чедо, предостави по-добре на Бога делото на отмъщението.“ Братът казал: „Няма да се успокоя дотогава, докато не отмъстя за себе Си.“ Тогава старецът отвърнал: „Да се помолим, брате!“ И като станал, заговорил: „Боже, Боже! Нямаме нужда от твоята грижа за нас, защото сами извършваме отмъщението си.“ Братът, като чул това, паднал в нозете на стареца, казвайки: „Няма да се съдя с брата. Прости ми!“ Така неговият гняв се обърнал в кротост.

Човек трябва да приготвя пътя на Господа, да се кае цял живот. Светител Амфилохий Иконийски разказва за един грешник, който все грешал и паднал в един и същи грях, но и все се каел за него, и Христос винаги му прощавал. Накрая дяволът, пламвайки от негодувание, дръзнал да поиска сметка от Господа за Неговото милосърдие и получил следния отговор: „О, лукава и душегубителна змийо! Нима ти считаеш неговите грехове за равни с пречистата Кръв, която Аз пролях на Кръста. Ето, Моите страдания, смърт и Кръв изходатайстваха снизхождение към неговите съгрешения. И самият ти не го прогонваш, когато той отново се връща към греха, а с радост го приемаш, надявайки се да го поробиш и да го завладееш за себе си. Та Аз ли, Който съм толкова благ, милостив и непостижим по милосърдие и Който съм заповядал на Моя ученик Петър да прощава седемдесет пъти на ден на оскърбения го, няма да проявя пощада? Няма ли да го пожала? От никого няма да се отвърна, никого няма да прогоня от Своята благодат, макар някой и хиляда пъти на ден да идва при Мен и да си отива, и после отново да се връща

при Мен. Защото дойдох да призова не праведниците, а грешниците към покаяние.“

Братя и сестри,

Има три нравствени състояния, в които може да се намира човек. При първото той благоутрождава на Бога и постига голямо съвършенство в придобиването на всички християнски добродетели. Тук ние отнасяме светиите, за които апостол Йоан Богослов пише: Знаем, че всеки, роден от Бога, не греша; но роденият от Бога пази себе си и лукавият го не докосва (1 Йоан 5:18).

Второто нравствено състояние е това на неразкаяните грешници. Те или знаят, че са грешни, но не желаят с нищо да се променят, или бидейки грешни, се мислят за праведни и нямащи нужда от покаяние. Тяхното състояние е безнадеждно и те погиват.

Третото нравствено състояние принадлежи на каещите се грешници. Те, макар и да падат много пъти, след всяко падане стават отново и Христос всеки път им подава крепката Си десница, за да ги вдигне. Това нравствено състояние е благодатно. Няма нито един каещ грешник, който да е погинал. Няма нито един паднал, комуто Господ да не е протегнал ръка за помощ. Но ние също трябва да протегнем ръка. И тогава премилосърдният Спасител ще ни сложи на раменете Си, ще ни заведе в Небесното Си Царство и ще каже на Своите свети: Порадвайте се с Мене, защото Си намерих загубената овца (Лука 15:6). Амин.

Източник: **Иван Николов,**
„Неделни проповеди по Евангелските четива“,
Православно издателство „Витезда“.

• ЖИТИЯ НА СВЕТИИ •

СВ. СЕРАФИМ САРОВСКИ ЧУДОТВОРЕЦ

2 ЯНУАРИ

Преподобният Серафим Саровски (в света Прохор Сидорович Машинин) е роден през 1754 г. в град Курск в уважавано търговско семейство.

Баща му изгражда храмове, а майка му възпитава трите си деца, от които Прохор е най-малкият. От малък желал да стане монах. Съвременниците на св. Серафим отбелязват, че светият лечи-

тел изцелявал не толкова с кротка дума, колкото с любов и радост, които струяли от него. Към всички преподобният Серафим с умиление се обръщал с думите: „Радост моя!“. Св. Серафим предал Богу дух на 15 януари 1833 г. Мощите му се пазят в Троицкия храм на Дивеевския манастир, на който той е покровител.

Канонизиран е за светец през 1903 г. На тържествата по неговото канонизиране тогава присъствали около 300 000 вярващи, между които и император Николай II със своето семейство.

Източник: www.pravoslavieto.com

• НАРЪЧНИК ПО ПРАВОСЛАВИЕ •

ПЪТЯТ НА ПОКАЯНИЕТО

17 КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА КРОТОСТТА И КАКВА Е ТАЗИ „ЗЕМЯ“, КОЯТО ЩЕ НАСЛЕДЯТ „КРОТКИТЕ“? Кротостта като човешко качество е плод на действието на Светия Дух. Нейният корен и източник е смирението, което също е признак на Бога, защото смиреният по сърце Бог е едновременно и кротък, при това Неговата кротост се проявява повече от смирението. Смирението е дървото, а клоните му — кротостта. Не се е чуло

смиреният някога да е бил гневлив, а гневливият — смирен. Ако погледнем всепасаващия Божий Промисъл по отношение на тварите, и особено на човека, ще се убедим, че Бог се отнася към нас с безгранична кротост, която Му е присъща като на истински Отец. Нима кротостта на Бога и Неговото велико смирение не се показват, когато Той продължава отечески да се грижи и да промишлява за нас, независимо че нарушаваме заповедите,

предизвикваме Го и Го гневим?

По силата на природата си, кротостта съставя основата на личността. Справедливо се казва, че Бог „е научил кротките на Своите пътища“ и блажени кротките, защото те ще наследят земята (Мат. 5:5).

Интересно, каква е тази земя, която Творецът обещава на кротките като дар? Тази земя е мястото на Божествените обещания, на което те ще се изпълнят, и заради това се нарича обетована земя. Господ е приготвил всички тези обещания и дарове от сътворението на света, а ние сме ги принесли в жертва на собствената си глупост, избирайки непослушанието и независимостта от Бога.

Ако Бог и Отец по Своето човеколюбие не ни беше върнал към живота, ние така и щяхме да пребъдваме в погибелта!

Ние знаем, че Бог е любов и че който пребъдва в любовта, пребъдва в Бога (1 Иоан. 4:16). Как може да пребъдва в любовта този, в когото отсъства кротостта и пребивава противоположното на нея — гняв, ненавист и черна злоба?

Ако в човека няма кротост, тогава вместо нея в него се възцарява безпорядък, неувереност и всичко, което съставя хаоса на покварата. Техният край е смърт и ад, от който ни опази Всеблаг Владико, по неизреченото Си човеколюбие!

(следва продължение)

Автор: **Старецът Иосиф Ватопедски**

• ОТЕЧЕСКО НАСЛЕДСТВО •

ХРИСТОС СЕ РОДИ!

Когато казваме „Христос се роди“, това означава „Месията се роди“, или „Царят се роди“, или „Спасителят се роди“. Поздравявайки се така, ние свидетелстваме един на друг, че в света е дошъл Онзи, Който е трябвало да дойде заради спасението на човешкия род, и че друг освен Него не трябва да чакаме.

Онзи, Когото Бог обещал на нашите изгонени от Рая прародители;

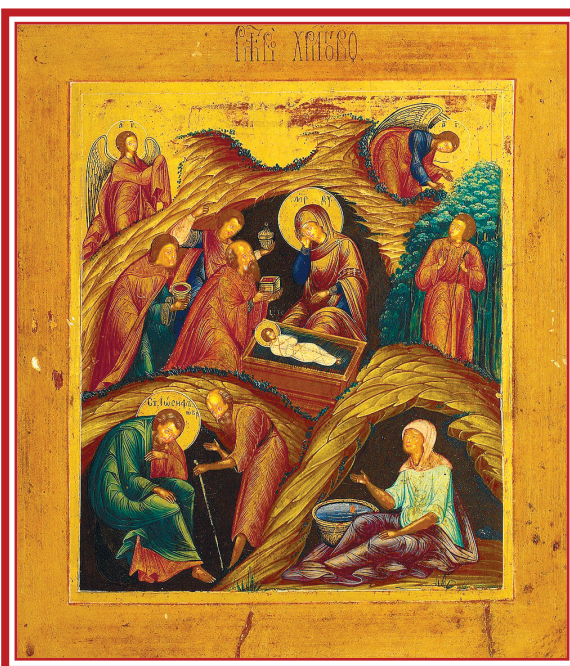
Онзи, чието идване езическите народи смътно предчувствали;

Онзи, за Когото еврейските пророци ясно пророчествали;

Онзи, за Когото безпомощното човечество хиляди години с болка въздишало, е възсиял на земята като слънце след дълга нощ.

И така, когато кажем: „Христос се роди“, ние свидетелстваме, че Всевишният е спазил Своето обещание, че предчувствията на човечеството са се изпълнили, че пророчествата на пророците са се осъществили и че човешките въздишки са утолени и заменени с радост.

Роди се Месията, Най-чудесният, едновременно Човек и Бог — за да се отморят върху него уморените човешки очи и да не поглеждат друг Месия.

Роди се Царят, Най-силният, едновременно с жезъла на силата и със светилника на милостта, за да се изправят и най-немошните и да възкликнат: „Ние сме царски деца!“.

Роди се Героят, Непобедимият, за да защити праведните, да придобие грешните, да съкруши духовете на поднебесната злоба.

Роди се Водачът, Най-прозорливият, за да изведе и поведе заблудените.

Роди се Просветителят, Най-просветленият, за да разпръсне мрака и просвети помрачените.

Роди се Пастирят, Най-грижовният, да спаси стадото от вълците и да го прибере в Своята кошара.

Роди се Хранителят, Най-щедрият, за да нахрани гладните, не със земя, а с небе — със Своето небесно Тяло

и с огнената Си Кръв.

Роди се Човеколюбецът, Единственият, за да разкъса завесата и да открие на смъртните безсмъртното Небесно царство.

Всичко това означават тези чудни думи, с които християните се поздравяват на Рождество Христово и с които ви поздравявам и аз, братя: Христос се роди!

Автор: **св. Николай Велимирович**
Из: „До изгонените от рая“

• ОТЕЧЕСКО НАСЛЕДСТВО •

ВЪЗПИТАНИЕ И ВЯРА

**„Мнозина са звали,
а малцина — избрани“ (Лука 14:24).**

Звани са всички християни, а избрани са онези от християните, които вярват и живеят по християнски.

В първите времена на християнството към вярата призовавала проповедта; ние сме призвани като християни от самото си рождение и сред християни се възпитаваме.

И слава Богу! Половината път, тоест встъпването в християнството и вкореняването на неговите начала в сърцето от самото детство, минаваме без особен труд.

Би трябвало с минаването на времето вярата да става по-крепка и животът по-изправен. Така и било. Но от едно известно време взе да не е така. В училищното възпитание

са допуснати нехристиянски идеи, които развъртават младежта. В обществото са навлезли нехристиянски обичаи, които развъртават младите след завършване на училище. И не е чудно, че ако според Божието слово избраните и без това винаги са малцина, в наше време те да са още по-малко: такъв е вече духът на времето — антихристиянски!

Как ли ще бъде занапред? Ако у нас не променят начина на възпитание и обичаите в обществото, истинското християнство все повече и повече ще отслабва, а накрая съвсем ще замре. Ще остане само християнското име, а християнски дух няма да има. Светският дух ще изпълни всичко.

Какво да правим? Да се молим.

Автор: **Св. Теофан Затворник**

• ДЕТСКИ СВЯТ •

БЛАГОСЛОВЕН ГОСТ

БЪЛГАРСКА ПРИКАЗКА

Беше през нощта срещу Нова година. У чичо Мартинови тъкмо се канеха да вечерят. Голямото му момиче поливаше да си измие ръцете, а по-малките бяха наклакали около зачервената гореща баница и гадаеха кому какво ще се падне. В корите имаше сложена сребърна пара, наречена за къщата, и дрянови пъпки за нивите, за воловете, за кошарата с овцете, пчелина и други неща.

Чичо Мартин избърсваше ръцете си, когато навън залаяха псетата и се чу вик откъм портата. Домакинът скочи да види кой е.

Пред портата стоеше чужд човек. Това беше дядо Матейко — просиякът. Тръгнал рано от съседното село, изгубил път из снега и мъглата и сега молеше да го приемат да ношува у тях.

— Влез, дядо Матейко, влез! — викаше чичо Мартин, като въвеждаше въщи стареца. — Тъкмо навреме идваш. Ето, и вечерята е готова и млин те чака. Стори място, жено, да се сгрее човекът, че е премръзнал — обърна се той към жена си.

Стрина Мартиница отстъпи, но погледна мъжа си недоволно и му подшушна:

— Откъде пък се взе тъкмо сега! Какво ще го правим?

— Нищо — отвърна домакинът, — ще го настаним. Гост ни е. От Бога е пратен. Старецът се подсуши, сгръ се, поотпусна се. Сложиха вечерята. Дойде ред и до баницата. Мартиница още се мръщеше. Тя пак подшушна на мъжа си:

— Мартине, не е ли по-добре да раздадем баница най-напред на децата — Вътре са наречените пъпки, а после, каквото остане, ще дадем и нему. Но Мартин не склони.

— Не може — рече той, — който е на трапезата ни, ще дели и щастието си с нас. Раздадох резените. На Матейко просяка се падна кошарата с овцете.

— Виждаш ли! — изсмя се с цяло гърло чичо Мартин. — Божа поличба е, нали тази нощ няма овчаря, Матейко ще спи на леглото му в кошарата. Тази нощ стадото е негово! Така и стана: отведоха стареца да спи в кошарата. Легнаха си и Мартинови. Заспа и цялото село. Мина така доста време. Наближаваше полунощ. Изведнъж навън в двора се раздаде силен вик: — Юря, бре, хора! Юря-а-а!

Чичо Мартин скочи, грабна пушката и изтича навън. Пред вратата се бяха свили кучетата и скимтяха изплашено. Гласът идеше откъм кошарата. Викаше дядо Матейко.

— Ей го, Мартине! Ето го! Вълк, вълк в кошарата!

Чичо Мартин прилепи очи до плета. Наистина в ъгъла се беше свило нещо и от там светеха две червени пламъчета — очите на лютия звяр. Мартин провря пушката, прицели се и гръмна. Чу се страшен рев, нещо черно скочи в мрака, праметна се и падна неподвижно на земята.

Вълкът беше се прехвърлил в кошарата, но подплашен от виковете на стареца, не успя да прескочи високата ограда и загина.

— Видите ли — клатеше после глава и говореше чичо Мартин, — нали ви казах аз: Всеки гост е Божи пратеник!

Автор: **Георги Райчев**

Източник: **www.hristianche.ucoz.com**

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

1 ЯНУАРИ

† Неделя преди Богоявление.

Нова година. Обрезание Господне.

Св. Василий Велики. Св. Емилиа. Св. мчк Василий Анкирски. Гл. 3, утр. ев. 6, ап.

Кол. 2:8—12 (с. 446), лит. ев. Мк 1:1—8 (Вас. лит.) (Василовден) (Тип. с. 165)

2 ЯНУАРИ

Св. Силвестър, папа Римски.

Преп. Серафим Саровски Чудотворец (Предпразненство на св. Богоявление)

(Тип. с. 166)

3 ЯНУАРИ

Св. прор. Малахия. Св. мчк Гордий

4 ЯНУАРИ

Събор на св. 70 апостоли.

Прпмчк Онуфрий Габровски.

Преп. Теоктист (Тип. с. 168) (Блажи се)

5 ЯНУАРИ

Св. прор. Михей. Св. мчци Теопемт и Теона.

Преп. Синклитикия и Аполония (Утреня, Царски часове, Вечерня с Василиева литургия) (Велик водосвет) (Строг пост) (Тип. с. 172)

6 ЯНУАРИ

† Св. Богоявление (Утреня, Злат. лит.)

(Велик водосвет)

(Йордановден) (Блажи се) (Тип. с. 174)

7 ЯНУАРИ

† Св. Йован Кръстител

(Ивановден) (Тип. с. 177)

2016

Енорийският лист се издава с благословията на председателя на храма — протоиерей Емилиан Костадинов

Адрес на редакцията:

гр. София, ж.к. „Дружба“ 2, храм „Свети Пророк Илия“

www.svetiilia.bg